

*Εἶπε κ' ἐβρυχουμάνησε | σὰ δὸ λεοδάρι 'ς τὰ βουνά
Μάν.*

βρυχωμομανῶ ἀμάρτ. βρυχωμομανάω Πελοπν
(Γέρμ. Μάν.)

'Εκ τοῦ ἀμάρτ. οὐσ. βρυχωμός.

Βρυχωμανάζω, δὲ ίδ.: Τὸ βόιδι βρυχωμομανάει.

βρυδῆνας δ, ἀμάρτ. βρυγδῆνας Κρήτ.

'Εκ τοῦ οὐσ. βρύνο καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ῶνας.

Τόπος πλήρης βρύων.

βρυώνω Κάρπ. βρυγτώνω Κρήτ. φρυώνω Κρήτ.
βυργιώνω Κρήτ. ἀβρυώνω Κρήτ. ('Ομαλ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. βρύνο. Πβ. καὶ ἀρχ. βρυοῦμαι.

1) Καλύπτομαι μὲ βρύα Κάρπ. Κρήτ. ('Ομαλ.): Παροιμ. "Οσο κάεται ἡ πέτρα, τόσο βρυώνει (ἐπὶ ἔκείνων οἱ δόποιοι ἀσχολούμενοι συνεχῶς μὲ τὴν ίδιαν ἐργασίαν προοδεύουν) Κάρπ. Σὰ δὲν κάμη ἡ πέτρα πολὺν καιρὸν 'ς τὸ νερό, δὲν ἀβρυώνει (ἄν δὲν παραμείνῃ τις μονίμως εἰς μίαν ἐργασίαν, δὲν προοδεύει) Όμαλ. Συνών. βρυάζω
(II). Μετοχ. βρυωμένος, δ κεκαλυμμένος ὑπὸ βρύων καὶ μεταφ. δ πεπαλαιωμένος Κρήτ. **2) Ριζώνω,** στερεοποιούμαι Κρήτ.: 'Εφρυώσαντες οἱ φυλλάδες μας (φυλλάδα = εἴδος κράμβης). **3) Παχύνομαι** Κρήτ. ('Ομαλ.): 'Αβρυώσαντες τὰ δέξια. 'Αβρυωμένα εἶναι ἀπὸν τὸ ξύγι.

βρυωτὸς ἐπίθ. ἀμάρτ. φρυωτὸς Κρήτ.

'Εκ τοῦ ο. βρυνώνω.

'Ο καλυφθεὶς ὑπὸ βρύων, πεπαλαιωμένος. Συνών.
βρυωμένος (Ιδ. βρυώνω).

βρῶμα τό, Κάρπ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. βρῶμα.

1) Τροφή: Παροιμ. φρ. "Ἐψιμα πουλτσά κοράκου βρῶμα (τὰ ὄψιμα δρνίθια δὲν προφθάνουν νὰ μεγαλώσουν καὶ εὔκόλως γίνονται βρόκα τῶν κοράκων). **2) Τὸ εἰς μύλον εύθυνς** μετὰ τὴν χαραγὴν τῶν μυλοπετρῶν ἐγχεόμενον ποσὸν κριθῆς πρὸς ἄλεσιν (πβ. βρωματίζω). **3) Κατὰ συνεκδ.** ἡ μεταξὺ τῶν δύο μυλοπετρῶν ἀπόστασις, ἡ κοιλότης δρου τριβόμενος δ καρπὸς γίνεται ἄλευρον.

βρῶμα ἡ, κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ.) Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) Τσακων.

'Εκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. βρῶμα (τό). Περὶ τοῦ ἐτύμου τῆς λέξεως ἐκ τοῦ ἀρχ. βρῶμα ἐν τῇ σημασίᾳ τῆς δυσώδους φαγεδαίνης ίδ. ΜΣτεφανίδ. Ορολογ. Δημάδ. 2,23. Κατὰ ΓΧατζίδ. ἐν 'Αθηνῷ 27 (1915) Λεξικογρ. 'Αρχ. 5, ὑποστηρίζοντα τὴν γραφὴν βρῶμα, ἐκ τοῦ βρομῶ, δι' δὲ ίδ. βρωμᾶ. Διὰ τὴν λέξιν καὶ τὰ παράγωγα καὶ τὰ σύνθετά της ίδ. καὶ JKalitzunakis Mittel - neugr. Erklär. 13 κέξ. 'Η κατὰ θηλυκὸν γένος ἐκφορὰ τοῦ ὄντοματος κατ' ἐπίδρασιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐκφράσεως «σκωλήκων βρῶμα καὶ δυσωδία», ἐν ἥ τὸ βρῶμα=βρῶσις ἐνομίσθη ὡς συνώνυμον τοῦ δυσωδία.

A) Κυριολ. **1) 'Αποφορά,** δυσοσμία κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ.) Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) Τσακων.: Φρ. **Βρῶμα** καὶ δυσωδία (ἐπὶ ἀφορήτου δυσοσμίας καὶ μεταφ. ἐπὶ μεγάλης ἡθικῆς ἔξαχρειώσεως) κοιν. Σὰν πενθάνω καὶ δὲν ἔχω, ἡ βρῶμα μου θὰ μὲ σηκώσῃ (ἐπὶ πτωχοῦ ἀδιαφοροῦντος διὰ τὰ ἔξοδα τῆς κηδείας). "Ἄς εἶναι καλὰ ἡ βρῶμα μου (συνών. τῇ προιηγουμένῃ) σύνηθ. Συνών. βρωμάδα, βρωμερία, *βρώμημα, βρωμάτα **A 1.** **2) 'Ακαθαρσία** ἀποπνέουσα δυσοσμίαν καὶ γενικώτερον πᾶσα ἀκαθαρσία

σύνηθ.: 'Η βρῶμα τῶν ἀφτιῶν - τῆς μύτις - τῶν ποδεῶν κττ. σύνηθ. || Φρ. Κάνω τὴ βρῶμα μ' (ἀποπατῶ) Μύκ.

|| Παροιμ. φρ. Τοὶς βρῶμες δσο τοὶς ἀνακατώνεις βρωμοῦν (δτι ἡ ἀνακίνησις καὶ ἔρευνα ωπαρῶν καὶ φαύλων ὑποθέσεων ἔχει ἀποτέλεσμα μᾶλλον δυσάρεστον παρὰ εὐχάριστον) πολλαχ. **B) Ρύπος,** κηλίς σύνηθ.: "Ἐχει βρῶμες τὸ ροῦχο. || Φρ. Εἶναι δλο βρῶμα ἡ βρῶμες (εἶναι ωπαρότατος). **3) Μαυρόν** ἔξανθημα βρέφους Θράκ. (Μάλγαρ.)

B) Μεταφ. **1) Αἰσχρότης,** ἀτιμία σύνηθ.: Ξέρω τοὶς βρῶμες τοῦ δεῖνα. **2) Μετων.** ἀνθρωπος αἰσχρός, κακοήθης, συνήθως ἐπὶ γυναικὸς κοιν.: **Tί βρῶμα ποῦ εἶναι αὐτὸς-αὐτή-αὐτό!** Δὲ ντρέπεσαι, βρῶμα! **Nὰ** χαθῆς, βρῶμα! 'Εμήνυσεν ἡ τὴ γυναικα του ἀπὸ βρῶμα ὡς βρῶμα (ἔγραψεν ἐπιστολὴν εἰς τὴν γυναικα του καὶ τὴν ἀπεκάλει βρῶμα) Μύκ. Συνών. βρῶμας.

Πβ. βρῶμος.

βρωμάδα ἡ, Θράκ. (Σαρεκκλ.) κ. ἀ. — ΓΧατζίδ. ἐν 'Αθηνῷ 27(1915) Λεξικογρ. 'Αρχ. 4. βρουμάδα Λέσβ. κ.ἀ.

'Εκ τοῦ οὐσ. βρῶμα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-άδα **(D).**

1) Βρῶμα A 1, δὲ ίδ., ἐνθ' ἀν.: **Τοῦ ψάρῳ βγάζ'** μνημά βρουμάδα Λέσβ. **2) Μετων.** γυνὴ κακῆς διαγωγῆς ἡ ἀντιπαθητικὴ Λέσβ. Πβ. βρῶμα **B 2.**

βρωμαῖχον Τσακων.

'Εκ τοῦ οὐσ. βρῶμα.

Κάμνω τι νὰ βρωμίσῃ: 'Ἐβρωμαῖερε τὰν τζέα μὲ τὸ γαταδικόν τι (ἔβρωμισες τὸ σπίτι μὲ τὸ γιατρικόν σου).

βρωμαλίτης ὁ, Πελοπν. (Λακων. Μάν.)

'Εκ τοῦ μεταγν. οὐσ. βρουμάλια, δ ἐκ τοῦ Λατιν. bruma, ἐορτὴ Ρωμαϊκὴ τελουμένη κατὰ Δεκέμβριον μῆνα. Πβ. ΝΠολίτ. Παραδ. 2, 1264 κέξ.

'Ο μὴν Δεκέμβριος. Συνών. Δεκέμβριος.

βρωμάνθρωπος, ίδ. βρωμο - 4 β.

βρωμαπήγανος ὁ, ἀμάρτ. βρωμαπήγανος Ρόδ. βρωμαπήγανο τό, Ρόδ.

'Εκ τῶν ούσ. βρῶμα (ἥ) καὶ ἀπήγανος.

Τὸ φυτὸν ωτὴ ἡ βαρύοσμος (ruta graveolens) τῆς τάξεως τῶν ωτωδῶν (rutaceae). Συνών. ἀπήγανος 1 β.

βρωμαράπης, ίδ. βρωμο - 4 β.

βρωμαραπόπουλλο τό, Κρήτ.

'Εκ τῶν ούσ. βρῶμα (ἥ) καὶ ἀραπόπουλλο.

Χλευαστικῶς βρωμερὸ παιδί "Άραβος": "Ἄσμ.

Κούνα, γέρω - δάρβολε | τὸ βρωμαραπόπουλλο καὶ γύρα τὸ χειρόμυλο.

βρωμάρις ἐπίθ. ἀμάρτ. Θηλ. βρωμαριὰ "Ηπ. (Κόνιτσ.)

'Εκ τοῦ ούσ. βρῶμα (ἥ) καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-άρις.

Θηλ., ἡ μὴ ἔχουσα καθαριότητα εἰς τὸ νοικοκυρείο της.

βρῶμας ὁ, Κέρκ. Μακεδ. (Βλάστ.) κ. ἀ. Θηλ. βρῶμον Μακεδ. (Βλάστ.).

'Εκ τοῦ ούσ. βρῶμα (ἥ).

"Ανθρωπος ἀνήθικος, ἀχρεῖος. Συνών. βρῶμα **B 2.**

βρωμάσκι, ίδ. βρωμο - 2.

βρωμάτεκνος ἐπίθ. Νάξ. (Απύρανθ.)

'Εκ τοῦ ούσ. βρῶμα (ἥ) καὶ τοῦ ἐπίθ. ἀτεκνος.

ΤΟΜ. Δ' — 20

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΩΡΗΝΩΝ